

Upravni sud Republike Hrvatske

Prednost pri zapošljavanju hrvatskog branitelja

Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

(Narodne novine, broj 108/96 i 23/01, članak 21. stavak 1.)

Zakon o upravi

(Narodne novine, broj 16/98 do 53A/91, članak 320.)

**NIJE ZAPREKA ZA ZASNIVANJE SLUŽBE U SVOJSTVU
PRIPRAVNIKARADNO ISKUSTVO KANDIDATA U DRU-
GOJ STRUCI ILI DRUGOJ RAZINI ŠKOLSKE SPREME.**

(Us-5498/2001 od 2. kolovoza 2005.)

»Temeljem odredbe članka 21. stavka 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj 108/96 i 23/01), tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne uprave i samouprave te pravne osobe u njihovom vlasništvu ili u pretežitom državnom vlasništvu obvezni su pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima dati prednost, među ostalima, i nezaposlenom razvojačenom hrvatskom branitelju.

Među strankama postupka nije sporno svojstvo nezaposlenog razvojačenog hrvatskog branitelja sudionika u natječaju R. R., kao što nije sporno ni da udovoljava svim natječajnim uvjetima. Sporno je da li njegovo prethodno radno iskustvo na poslovima srednje školske spreme

predstavlja zapreku za prijam u državnu službu u svojstvu pripravnika – diplomiranog pravnika, s obzirom na materijalni propis Zakona o upravi.

Pravilno navode tužitelji da je odredbom članka 320. stavka 1. Zakona o upravi (Narodne novine, broj 16/78, 50/78, 29/85, 41/90, 47/90 i 53A/91), koji se primjenjuje na spornu upravnu stvar, propisano da se osobe koje prvi put stupaju na rad primaju na rad u organ uprave u svojstvu pripravnika. Međutim, tužitelji pogrešno interpretiraju navedenu normu u smislu prema kojem svako prethodno radno iskustvo sprječava zakonito zasnivanje službe u državnom tijelu.

Odredba stavka 4. članka 320. Zakona o upravi propisuje da se pripravnik za vrijeme pripravničkog staža, kroz praktičan rad i učenje po utvrđenom programu i pod nadzorom, osposobljava za obavljanje poslova određene službe odnosno struke. Povezano tumačenje odredbi stavaka 1. i 4. ovog članka Zakona upućuje na zaključak da se zaprekom za zasnivanje službe u svojstvu pripravnika može uzeti određeno radno iskustvo, ali u istoj struci i istoj razini školske spreme. Dakle, tek radom u istoj struci i školskoj spremi moglo bi se govoriti o radnom iskustvu kojim se pristupnik u natječaju osposobio za obavljanje odgovarajućih poslova u struci i određenoj razini školske spreme, čime bi, na odgovarajući način, udovoljio određenom programu kakav slijede pripravnici tijekom osposobljavanja u pripravničkoj praksi. Takvo prethodno radno iskustvo bilo bi zapreka za prijam u službu u svojstvu pripravnika.

Na odgovarajući zaključak upućuje i odredba članka 325. Zakona o upravi, koja u stavku 2. izjednačava osobu s radnim stažem u struci dužim od pripravničkog staža s osobom sa završenim pripravništvom, jer se na njih ne primjenjuju odredbe o pripravnicima.

Izloženo upućuje na pravilno interpretiranu materijalnu odredbu članka 320. Zakona o upravi temeljem koje je tuženo tijelo ocijenilo zakonitim prvostupanjsko rješenje inspektora rada prema kojem odsustvo iskustva na poslovima diplomiranog pravnika, dakle u struci, daje R. R. jednake uvjete u natječaju kao i drugim pristupnicima, čime je povrijeđen Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj 108/96. i 23/01) na njegovu štetu.«

Javna nabava – mirno rješavanje spornih pitanja

Zakon o nabavi roba i usluga i ustupanju radova

(Narodne novine, broj 142/97, članak 52.)

PROPUŠTANJEM POSREDOVANJA, U SITUACIJI KADA SE SPORNA PITANJA IZMEĐU SUDIONIKA NADMETANJA MOGU RIJEŠITI MIRNIM PUTEM, POVRIJEĐEN JE ZAKON NA NJIHOVU ŠTETU.

(Us-1268/2002 od 19. svibnja 2005.)

»Iz sadržaja spisa predmeta slijedi da je Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju – Dr. D. Č. uputila pozivno pismo za nadmetanje prikupljanjem ponuda po pozivu za nabavu medicinskih aparata – za elektroterapiju dana 30. listopada 2001.

U pozivu je naznačen rok za predaju ponuda od 15 dana u kojem roku ponude moraju biti zaprimljene u sobi 11. Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju – Dr. D. Č. do 14 sati bez obzira na način dostave. U činjenici da su ponude otvorene 21. studenoga 2001. godine Sud ne nalazi povrede Zakona na štetu sudionika postupka prikupljanja i odabira ponuda slijedom odredbe članka 31. stavka 1. u svezi s člankom 30. stavkom 8. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanja radova (Narodne novine, broj 142/97) prema kojem je rok valjanosti ponuda rok naveden u dokumentaciji za nadmetanje. Krajnji rok predaje konačne ponude je istovremeno i datum i vrijeme otvaranja ponuda.

U konkretnoj stvari svi ponuditelji podnijeli su ponude u roku i njihove su ponude, prema dokumentaciji, istodobno i ravnopravno otvorene i razmatrane. Dakle, pravilno ukazuje tužitelj da nije pomicanjem dana otvaranja ponuda nijedan od ponuditelja stavljen u nepovoljniji ili povoljniji položaj. Time nema povrede zakona na štetu ponuditelja.

Kao kriterij odabira pozivom utvrđena je 'cijena uz uvjet da ponudač zadovoljava ostale uvjete ovog nadmetanja'. To znači da cijena mora pratiti ponudu prema zahtijevanoj robi.

Tuženo tijelo konstatira da niti podnositelj prigovora niti izabrani ponuditelj nije dao potpunu ponudu sukladnu pozivu, a tijekom postupka je utvrđeno nespornim da je 'F.-M.' ponudio aparat za limfnu drenažu isključivo za donji dio tijela, dok se u pozivu tražio aparat za limfnu drenažu, što pretpostavlja aparat koji pokriva kompletno tijelo. Tek kad bi se tražio aparat djelomične namjene valjalo bi to posebno u pozivu navesti.

Tuženo tijelo u razlozima rješenja navodi kako tvrtka 'F.-M.' također nije ponudila cijenu za aparat pod točkom 5., a dostavila je i alternativnu ponudu, a kako je naručitelj čitao ukupno ponudene cijene koje nisu usporedive, nije mogao po kriteriju najniže cijene izvršiti odabir. S obzirom da je odredio kako će kao kriterij odabira najpovoljnije ponude koristiti najnižu cijenu, tuženi smatra da nije mogao koristiti i druga mjerila te je povrijeđena odredba članka 34. stavka 6. Zakona, odnosno da je propustio tražiti suglasnost Uprave za nabavu ako je želio koristiti i dodatna mjerila.

Izraženo stajalište Sud ne prihvaća s obzirom da tvrtka 'F.-M.' nije ponudila aparat za limfnu drenažu koji odgovara pozivu za nabavu konkretnog medicinskog aparata, a odabirom tvrtke, koja je takav aparat nudila, nije izvršena povreda zakona kako se to navodi u osporenom rješenju.

Činjenica je da tužitelj nije u pozivu otvorio mogućnost podnošenja ponude za dio ponude, a da je doista odlukom po otvaranju ponuda odabrao samo dio iz oglašene opreme. Time bi doista postupio suprotno odredbi članka 28. točke 8. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanja radova prema kojem dokumentacija za nadmetanje mora sadržavati, među inim, i opis djela ili dijelova za koje se mogu podnijeti ponude ako je ponuditeljima dopušteno podnošenje ponude samo za dio robe, usluga ili radova koji se nabavljaju.

Sud u odnosu na konkretnu stvar ocjenjuje da time što je tužitelj odustao od nabave opreme pod točkom 6. zbog nedostatnih sredstava nije povrijeđen zakon na štetu sudionika postupka javne nabave, jer su svi ponuditelji u tom pogledu bili u jednakom položaju. Pri tome Sud posebno ocjenjuje činjenicu da se postupak javne nabave u konkretnoj stvari obavljao na samom kraju fiskalne godine u kojem je potrebno raspoloživa financijska sredstva utrošiti, dakle izvršiti odabir, sklopiti ugovore s odabranim ponudačima i izvršiti isplatu do 31. prosinca te godine. Dakle, tužitelj u interesu svoje zdravstvene ustanove i moguć-

nosti pribavljanja potrebne opreme nije postupio niti na štetu ponuditelja, a niti na štetu pacijenata, odnosno opremljenosti same Poliklinike kada je odabrao i ugovorio onaj dio opreme za koji je raspolagao dostatnim sredstvima.

Činjenično se konkretni spor svodi na pitanje da li je tuženi pravilno odabrao traženu opremu pod točkom 5., dakle aparat za limfnu drenažu, kada je odabrao ponudu ponuđača 'A.' d.o.o., a ne podnositelja prigovora 'F.-M.' d.o.o. pri čemu Sud prihvaća stajalište tužitelja da firma 'F.-M.' d.o.o. nije ponudila aparat za limfnu drenažu tražen ponudom s obzirom da je ponudila 'MEDI DRAINAGE SET, aparat za limfnu drenažu s manžetama za noge i trbušni dio, 12-kanalni s mogućnošću programiranja slijeda terapija, memorija za 50 terapija«. Time po stajalištu Suda nije ponuđen aparat za limfnu drenažu koji je tražen pozivom, jer ne zadovoljava primjenu cijelog tijela, dakle i ruku.

Tuženo je tijelo povrijedilo odredbu članka 52. Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanja radova kojom je propisano da ako Uprava za nabavu sama ustanovi ili primi prigovor naručitelja ili ponuditelja o povredi odredbi tog Zakona i drugih propisa o nabavi, predlaže sudionicima nabave mirno rješavanje spornih pitanja. Ako Uprava za nabavu utvrdi da djelo ima obilježja kaznenog djela ili prekršaja, podnosi kaznenu prijavu odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Po stajalištu Suda tuženo je tijelo propustilo provesti postupak slijedom navedene odredbe, jer očigledno nije predloženo sudionicima nabave da mirno riješe eventualni spor, odnosno da se razjasne suštinska pitanja glede pravilnosti odabira ponude.

Sud zato smatra da je tuženo tijelo bilo dužno potpuno i pravilno ispitati činjenično stanje te Zakon primijeniti na način koji štiti interese, kako ponuditelja tako i naručitelja u postupku nabave roba, usluga i ustupanja radova. To je smisao i intencija Zakona, pa propuštanjem posredovanja i pokušaja da se konkretan spor mirno riješi povrijeđen je Zakon na štetu tužitelja.«

Javni bilježnici – razrješenje

Zakon o javnom bilježništvu

(Narodne novine, broj 78/93 i 29/94, člank 21. stavak 1. točka 1.)

JAVNI BILJEŽNIK, KOJI UPORNO NIZ GODINA ODBIJA PODMIRIVATI SVOJE POREZNE OBVEZE I PORED PRUŽENE MOGUĆNOSTI REPROGAMIRANJA DUGA, NE MOŽE UŽIVATI JAVNO POVJERENJE.

(Us-1499/2005 od 19. svibnja 2005.)

»Na osnovi odredbe članka 21. stavka 1. Zakona o javnom bilježništvu (Narodne novine, broj 78/1993 i 29/94), javni bilježnik će biti razriješen, među ostalim, prema stavku 1. točki 1., ako naknadno prestanu postojati pretpostavke za obavljanje javnobilježničke službe iz članka 13. toga Zakona ili ako se naknadno utvrdi da prigodom imenovanja nisu postojale.

Odredba članka 13. Zakona o javnom bilježništvu propisuje uvjete za imenovanje javnog bilježnika pa među ostalim u točki 6. stavka 1. određuje da za javnog bilježnika može biti imenovana osoba koja je dostojna javnog povjerenja za obavljanje javnobilježničkog poziva.

Prema odredbi stavka 2. članka 13. Zakona smatra se da ne ispunjava uvjet dostojnosti javnog povjerenja za obavljanje javnobilježničkog poziva osoba protiv koje je otvorena istraga, koja je osuđena zbog određenih krivičnih djela, koja je odlukom disciplinskog tijela lišena određenog zvanja, dok ne prođu tri godine od dana lišenja zvanja, na temelju ponašanja koje je moguće opravdano zaključiti da neće pošteno i savjesno obavljati javnobilježničku službu, koja je prezadužena i koja se nalazi pod stečajem ili je glavni dioničar ili glavni nositelj osnivačkih prava pravne osobe koja je pod stečajem.

Odluku o razrješenju javnog bilježnika donosi Ministarstvo pravosuđa na temelju pribavljenog mišljenja javnobilježničke komore time što se javnom bilježniku mora omogućiti da se izjasni o razlogu za razrješenje.

Na osnovi stanja spisa predmeta proizlazi da je Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured S., obavijestilo Ministarstvo pravosuđa da tužitelj ne podmiruje redovito svoje obveze od 1995. i dapače da je s njim sklopilo ugovor o nagodbi i obavezu plaćanja poreznog duga reprogramom na šest godina, ali da se ne pridržava niti toga ugovora.

Također iz spisa proizlazi da je tužitelj dužan i neplaćeni porez na tvrtku za pet godina pa je prema izvješću Porezne uprave na dan 20. rujna 2004. tužiteljev ukupni dug iznosio 803.912,14 kn.

Iz spisa predmeta proizlazi da je Hrvatska javnobilježnička komora na svojoj 64. sjednici održanoj 18. prosinca 2004. razmotrila zahtjev Ministarstva pravosuđa u vezi s postojanjem pretpostavki iz članka 21. stavka 1. točke 1. Zakona o javnom bilježništvu u odnosu na tužitelja te se očitovala u smislu da su naknadno prestale postojati pretpostavke za obavljanje javnobilježničke službe iz članka 13. stavka 1. točke 6. Zakona o javnom bilježništvu.

Također, spisi predmeta sadrže podnesak tužitelja od 5. studenog 2004. upućen Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske koji sadrži izjašnjenje u vezi s postupkom razrješenja.

Imajući u vidu sve izloženo, Sud ocjenjuje da je tuženo tijelo u cijelosti i potpuno utvrdilo relevantno činjenično stanje te je pravilno ocijenilo da su prestale postojati pretpostavke za obavljanje javnobilježničke službe propisane odredbom članka 13. stavka 1. točke 6. Zakona o javnom bilježništvu, čime je ostvaren razlog za razrješenje propisan odredbom članka 21. stavka 1. točke 1. istog Zakona.

Spisi predmeta nedvojbeno govore da tužitelj ima dugogodišnji veliki porezni dug koji, i pored sklopljenog ugovora s Poreznom upravom od 3. listopada 2002. kojim mu je reprogramiran dug i određena dinamika plaćanja u 72 anuiteta, nije uopće podmirivao.

Javnobilježnička služba je služba od javnog povjerenja te osobe koje obavljaju istu moraju imati isto svojstvo, dakle svojstvo osobe javnog povjerenja. Upravo zbog značaja službe javnih bilježnika postavljeni su strogi uvjeti za imenovanje bilježnika i nadzor nad javnobilježničkom službom koju obavljaju Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske i Javnobilježnička komora u koju se bilježnici na području Republike Hrvatske obavezno udružuju. Iz istih razloga propisani su zakonom i strogi razlozi za razrješenje javnih bilježnika pa Sud smatra da je tuženo tijelo pravilnom primjenom zakona razriješilo tužitelja od obav-

ljanja javnobilježničke službe pravilno utvrdivši da osoba koja uporno, niz godina, odbija podmirivati svoje porezne obveze i pored pružene mogućnosti reprogramiranja duga ne može uživati javno povjerenje.

Na osnovi izloženog, Sud ne nalazi povreda zakona na štetu tužitelja s obzirom da je tuženi u pravilno provedenom postupku potpuno utvrdio sve relevantne činjenice, pravilno primijenio materijalni propis, omogućio tužitelju sudjelovanje u postupku, čime se osporeno rješenje ukazuje donesenim u cijelosti u skladu sa zakonom.«

*Priredila: Mira Štern**

* Mira Štern, dipl. iur., sutkinja Upravnog suda Republike Hrvatske